

FÖRSTUDIE TÄLJE SKOG OCH UNGDOM/STALL BERGTORP -NULÄGE OCH MÖJLIGA VÄGAR FRAMÅT!

JANUARI 2022

Med stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

FÖRSTUDIE

Innehåll

1.Bakgrund	4
2.Beskrivning av verksamheten	6
2.1 Verksamhet	6
2.2 Projekt	7
2.3 Personal.....	7
2.4 Hästar och medlemmar.....	7
3.Verksamhetens egen analys av nuläget	8
3.1 Styrkor.....	8
3.2 Svagheter.....	11
3.3 Verksamhetens ledord/värdeord.....	13
3.4 Kostnader och intäkter.....	15
4.Verksamhetens tankar om framtiden.....	17
4.1 Verksamhet	17
4.2 Projekt	18
4.3 Personal	18
4.4 Hästar/medlemmar.....	18
5.Några goda exempel.....	19
5.1 Järna ridskola.....	19
5.2 4h-gården Vissmålen	20
6.Utredarens förslag till olika vägar framåt.....	22
6.1 Scenario a.....	22
6.2 Scenario b.....	23
6.3 Scenario c.....	24
7.Källförteckning.....	27
8.Bilagor.....	28

FÖRSTUDIE

1. Bakgrund

Under detta kapitel beskrivs bakgrund och syfte med förstudien, samt upplägg och innehåll för förstudien. Under detta kapitel beskrivs även underlagen till denna förstudie. Denna förstudie är ett leader finansierat projekt och dess uppdragsgivare är Tälje Skog och ungdom. Förstudien genomfördes av utredare Torbjörn Skarin på Skandinavisk Samhällsanalys under perioden september 2021-januari 2022.

Bakgrund och syfte med förstudien

Tälje Skog och ungdom/Bergtorps stall bildades för 40 år sedan och har under en lång tid haft en bra verksamhet för ridning samt smådjur. Man har även kunnat driva olika projekt med insatser för bland annat unga och funktionshindrade. Det finns dock stora renoveringsbehov på fastigheten, och även brist på kapacitet för att växla upp verksamheten ytterligare. En förhoppning är även att bygga ett nytt ridhus och få ett mer välfungerande stall för djuren. Tälje Skog och ungdom/stall Bergtorps har under de senaste åren haft externfinansiering i form av projektmedel från Allmänna arvsfonden och EU/Leader, dessa medel upphör i mars 2022. Utan extern finansiering har man inte råd med dagens personal som just nu jobbar i arvsfondsprojektet. Det blir även svårt att driva något större utvecklingsarbete.

Tälje Skog och ungdom har därför initierat denna förstudie kring dagens verksamhet på stall Bergtorps och stallets framtida inriktning. Syftet med förstudien är att ha ett bra kunskapsunderlag för dialogen med Södertälje kommun och andra intressenter, och kunna planera för framtiden. Denna förstudie skall även ge kunskap kring hur en tätortsnära ridanläggning kan utveckla nya fritidsaktiviteter och bredda utbudet som mötesplats för allmänheten.

Förstudiens upplägg och källor

Uppdraget startade med en workshop på Bergtorps stall för att diskutera uppdraget och genomförandet av uppdraget. Utredaren har tagit del av olika underlag (till exempel ansökan/rapportering arvsfonden, ridsportsutredningen, avsiktsförklaring Södertälje kommun). Avstämningar har löpande skett mellan utredaren och uppdragsgivaren. Utredaren deltog på ett distansmöte med Södertälje kommun för att tala om Bergtorps behov och fånga upp kommunens tankar kring Bergtorp stall.

Det huvudsakliga underlaget för utredningen består av intervjuer med tre målgrupper, tre personer per målgrupp: styrelse (enskilda intervjuer), personal (enskilda intervjuer) och ungdomsstyrelsen (intervjuer i grupp). En person är anställd av Stockholmsdistriktet för Tälje skog och ungdom och sitter även med i styrelsen för Tälje skog och ungdom. Hen är dock intervjuad i rollen som anställd. Utredaren har även deltagit på studiebesök på Järna Ridklubb, gjort ett besök på Ekbackens ryttaförening samt har intervjuat 4H gården Vissmålen, detta för att fånga upp goda exempel och för att inspireras kring framtidens inriktning. Utredaren har tagit del av årsredovisning för 2019 och 2020 samt delårsrapport för 2021. I början på november gjordes en dragning för verksamhetens styrelse där genomförda aktiviteter i förstudien presenterades, och några exempel presenterades kring upplevda styrkor och svagheter från respektive målgrupp. Utredaren har sedan slutfört skrivarbetet av rapporten och överlämnat den till styrelsen i mitten av december 2021 för att fånga upp eventuella kommentarer och behov av justeringar. Rapporten kommer under januari 2022 att diskuteras med styrelsen under en slags workshop. Vid behov kan även rapporten presenteras för Södertälje kommun i början på 2022.

FÖRSTUDIE

Om ridsportsutredningen

Denna utredning från 2014¹ hade som delsyfte att göra en översyn av ridsportens förutsättningar i Södertälje kommun och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Uppdraget avsåg den fysiska upprustningen såväl som hur föreningsstödet till ridklubbarna skulle utformas. Denna utredning resulterade i att kommunen uppdrog till stadsdirektören att under 2015 genomföra en översyn av bidragsfördelningen samt att redovisa hur bidragen kan fördelas på ett rättvist och transparent sätt. Denna utredning lyfter fram kommunens budget för 2014-2016 och målet att "Flickors idrottsaktiviteter skall öka" samt att rationella och lättarbetade ridanläggningar ökar möjligheten att utöka sin verksamhet och att hitta nya samarbetsområden med övriga aktörer. I utredningen föreslås att kommunen som ägare av fastigheten bör inrätta en underhållsplan för anläggningen vid stall Bergtorp. Kommunförvaltningen föreslår att kommunala ridanläggningar i framtiden upplåts hyresfritt, och att ridklubben själva står för verksamhetsspecifika kostnader. I denna översyn föreslås ett antal åtgärder för att stärka ridsporten i Södertälje kommun. Översynen pekar på ett antal brister på anläggningarna som främst handlar om dess fysiska skick.

Om avsiktsförklaringen

Denna avsiktsförklaring² inleds med att beskriva det projekt som Tälje skog och ungdom sökt från Allmänna arvsfonden, och även tidigare projekt som bedrivits på stallet. Södertälje kommun lyfter fram tidigare goda erfarenheter av samverkan mellan kommunens skolor och stallet. Södertälje kommun ställer sig positiva till det arvsfondsprojekt som Tälje skog och ungdom har sökt, och vill gärna samarbeta med föreningen inom ramen för detta projekt. Samverkan kan ske dels med kommunens skolor, inom omsorgen och LSS samt som stöd för arbetsträning och praktik för kommunens invånare. Kommunen ser gärna ett långsiktigt samarbete med föreningen, men lyfter fram att respektive kommunal enhet själva måste bära kostnaden inom befintlig budgetram. Efter projekttiden avser kommunen att verksamheten på stall Bergtorp skall vara en del av ordinarie verksamhet inom kommunen. Kommunen har genomfört renoveringar under 2018 på stallet, bland annat för att tillgänglighetsanpassa anläggningen, renoveringar planeras även för 2019. Kommunen avslutar denna avsiktsförklaring med att de kommer att säkra driften och anläggningsstödet både under och efter denna projekttid.

Kontaktinformation kring förstudien:

[e-post: Torbjorn.skarin@samhallsanalys.nu](mailto:Torbjorn.skarin@samhallsanalys.nu)

[telefon: +46 \(0\)73 944 2048](tel:+46(0)739442048)

[Hemsida: www.samhallsanalys.nu](http://www.samhallsanalys.nu)

1 Tjänsteskrivelse KS 14/130, Södertälje kommun, 2014

2 Avsiktsförklaring om samarbete mellan Södertälje kommun och Tälje skog och ungdom, 2018

2. Beskrivning av verksamheten

Under detta kapitel beskrivs verksamheten, projekt man bedriver, verksamhetens personal samt hästar och medlemmar i föreningen. Denna beskrivning är även kompletterad med information från föreningens hemsida. Det är därmed verksamhetens egen beskrivning som presenteras nedan.

2.1 VERKSAMHET

Tälje Skog och ungdom är en ideell ungdomsförening som verkar för att alla barn och unga ska kunna få möjlighet att vistas ute i naturen och få stifta bekantskap och lära sig mer om olika tamdjur och då främst hästar och ponnyer. De bedriver barn- och ungdomsverksamhet med ridgrupper under vardagskvällar (måndag-torsdag) samt har öppen gård och anordnar "Prova på ridning" för allmänheten samt enskild ridning under lördagar. Man tar emot skolklasser ett par gånger i veckan från Södertälje med omnejd. Barnen får mata djuren och även rida lite grann. Bokningar för att rida sker via hemsidan genom ett digitalt bokningssystem. Normalt så arrangeras även ett ridläger varje sommar.

Tälje Skog och ungdom vill vara ett komplement till den vanliga ridskolan då de i första hand inte inriktar sig på ren ridutbildning utan mer på ett helhetskoncept kring allt som rör skötseln och handhavande av hästen – med den sociala samvaron och vänskapen djuren i fokus. Bergtorp kan beskrivas som en egen liten oas av djur och natur i närheten av stan, det är relativt lätt att ta sig till stallet både kommunalt och med bil.

När man rider får man sköta om sin häst, och det är en del av värdet med Bergtorp. Man får eget ansvar, mer kunskap om hur hästar skall skötas. Man får en helhet på Bergtorp, vilket är en styrka. Man hjälper även till med övrig djurhållning.

Förutom att detta är ett stall för hästar så finns det ett antal smådjur inom verksamheten. Dessa smådjur är ett komplement till hästverksamheten, och består av får, höns, kaniner och åsnor. Smådjuren drar folk till stallet, flera familjer kommer och passerar stallet och stannar till spontant och tittar på djuren, även en del äldre stannar till under sin promenad. För vissa av de yngre besökarna på stallet blir smådjuren det man först blir intresserad av, och sedan övergår deras intresse ofta till hästarna och ridningen.

Stallet har även en cafeteria som normalt är bemannad på lördagar och vid särskilda event, under pandemin så har cafeverksamheten dock varit stängd. Vid olika tillfällen så har även företagsevents arrangerats på stallet med fokus på aktiviteter med djur och natur samt en enklare lunch. Även barnkalas har vid flera tillfällen arrangerats på stallet.

Verksamhetens värdegrund är:

RESPEKT - Vi respekterar varandra och våra djur och bemöter alla så som vi vill bli bemötta

ÖPPENHET - Vi har ett öppet klimat där allas åsikter är välkomna och vi delar med oss

DELAKTIGHET - Alla är med och skapar en välmående och god anda

FÖRSTUDIE

2.2 PROJEKT

För närvarande drivs ett projekt finansierat av Allmänna arvsfonden, vilket upphör efter februari 2022. Genom projektet vill man arbeta för att stärka barn och ungdomar att växa som individer genom att använda djur och natur som en resurs för personlig utveckling. Inom projektet tar man emot klassbesök från grundskolan, särskoleklasser, särskolefritids, särskilda undervisningsgrupper och ungdomar som har anpassad skolgång samt ungdomar som deltar i socialtjänstens program för rehabilitering. Innehållet i dagarna fylls av äventyrspedagogik där de jobbar med gruppdynamik i utomhusmiljö i närkontakt med djur och natur. Skolorna kan inom projektet nå vissa uppnåendemål i de olika skolformernas läroplaner såsom bl.a. biologi och idrott. När man barn och ungdomar praktiserar/arbetstränar på stallet så innehåller det ansvar och delaktighet i skolklassbesöken på olika sätt samt i gårdens och djurens skötsel. Inom projektet finns det även aktiviteter som öppet hus och prova på aktiviteter.

2.3 PERSONAL

Idag under perioden med arvsfondsprojektet så har man 2,5 heltidsanställda, varav 2 heltider finansieras via projektet. Det finns även cirka 25 ungdomar som ideellt bistår som hjälpledare, föräldrar som hjälper till vid särskilda aktiviteter på stallet samt även andra vuxna (personalens anhöriga) som ställer upp när det behövs. En av personalen är anställd på 50 procent på Bergtorp stall med finansiering från Stockholmsdistriktet för förbundet och resten finansieras via arvsfondsprojektet.

Verksamheten har en styrelse som består av ordförande, sekreterare, kassör, ledamöter samt ersättare. Verksamheten har även en ungdomsstyrelse, som ansvarar för vissa aktiviteter på stallet samt är ett bollplank till den vanliga styrelsen.

2.4 HÄSTAR OCH MEDLEMMAR

Idag har man femton hästar inom verksamheten. Begränsningen för antalet hästar är framför allt uppställningsplatserna. Det är en god bredd bland hästarna med både mindre och större hästar, ungre och äldre samt även ardennerhästar (arbetshästar). En utmaning är dock att många av hästarna är lite äldre och att dessa behöver bytas ut så småningom. Ridningen är för de som har liten eller viss ridvana, då det kan vara svårt att utmana ryttare som har mycket erfarenhet.

Föreningen har 275 medlemmar idag och cirka 120 uppsittningar per vecka, en del av dessa rider på lördagar och vissa är ponnyridning. De skulle kunna ha fler uppsittningar per vecka om man hade en till ridlärare. Antalet ryttare per vecka är cirka 85 personer. Med dagens hästar är detta en lämplig nivå, annars så behöver man fler unga hästar som orkar med flera pass per dag. Ridgrupperna är för medlemmar.

Det finns idag en kö på 65 personer för nya medlemmar som vill rida. Det finns även en efterfrågan från vuxna att bli medlemmar och delta i ridgrupperna, men det är inte möjligt på grund av att man i nuläget har många små hästar som inte klarar vikten av en vuxen.

Ungdomarna arbetar mycket med skötsel av hästarna, mocka ut/städa utomhusstallarna, ta hand om fåren och smådjuren. Ungdomarna är kanske på stallet 10 timmar i veckan (en dag som hjälpledare, en dag ridning i grupp, och en dag som medryttare) och vissa jobbar även med lördagsridning. Sedan finns det även foderpass, en gång per månaden. Man jobbar tillsammans med ungdomarna så att de själva får lära sig alla delar av stallet, och får ett helhetsperspektiv.

FÖRSTUDIE

“Att alla hjälper till”
“Att vi har fått med många aktiva ungdomar”
“Att ungdomarna känner en gemenskap”
“En öppen och välkomande plats”
“En öppen och inkluderande plats”
“Tillgängligt för alla”
“Tillgängligt och prestigelöst”
“Positivt klimat och bemötande”
“Stallet tar till vara alla individers styrkor”
“Bra mötespunkt för tjejer att mötas”
“Lösdriften av hästarna”
“Spontanridning på lördagar”
“Vacker naturmiljö”
“Nära bebyggelse och bra kommunikationer”
“Öppet för spontana besök för att titta på djuren”
“En del av människors promenadväg”
“Ett digitalt bokningssystem”

Personalens perspektiv

Bild 2: Ett ordmoln som sammanfattar de styrkor som personalen har lyft fram

Citat från intervjuerna:

“Ett helhetsperspektiv när det gäller ungdomarnas ridning”
“Alla får vara delaktiga”
“Alla kan påverka som medlem”
“Vi-känsla, gemensamt ansvar, vi hjälps åt”
“Alla kan prova på olika saker”
“Vi lyssnar på ungdomarna”
“Vi är lyhörda”
“Vi är flexibla och vill hitta nya lösningar”

FÖRSTUDIE

"En positiv stämning"

"Alla är välkomna"

"Alla är välkomna"

"Vi skapar kunskap kring hästen"

"Vi känner samhörighet med hästarna"

"Våra smådjur drar folk"

"Vi ligger naturnära/på landet"

”Vi har en bra och positiv ny styrelse, en nystart för föreningen med nya perspektiv”

"Alla vill utveckla föreningen tillsammans, alla hjälps åt med ideella krafter"

”En liten verksamhet med korta beslutsvägar”

"Vår framtidstro"

"Vi är flexibla och löser problem"

Ungdomsstyrelsens perspektiv

Bild 3: Ett ordmoln som sammanfattar de styrkor som ungdomsstyrelsen har lyft fram

Citat från intervjuerna:

"Det är öppet för alla"

“Alla är välkomna”

"Öppet för funktionshindrade"

"Öppet för skolbesök"

"Lärorikt med många olika djur"

"Vi deltar i alla moment kring djuren"

"Vi respekterar varandras olikheter"

"En trevlig miljö som är nära naturen och nära stan"

"En god stämning där alla hjälps åt

"Lågt pris för ridning"

FÖRSTUDIE

Bild 7: Ett ordmoln som sammanfattar de ledord/värdeord som alla tre målgrupperna har lyft fram

Styrelsens perspektiv

"Värme"

"Det känns som hemma"

"Här är man alltid välkommen"

"Öppenhet"

"Glädje"

"Alla är välkomna och inkluderade"

"Empati för människor"

"Ständig utveckling"

"En öppen miljö och en öppen verksamhet"

"Bra djurvård, mån om hästarnas/djurens behov"

"Seniorboende för hästar/en andra chans"

"Ett helhetsperspektiv kring djuren"

"En plats för alla oavsett förmåga eller kunskaper om djuren"

"Prestigelöst, en avslappnad miljö där allt inte är tip-top"

"Alla hjälper varandra"

"Samhörighet och samarbete med olika ryttare"

"Vi lär sig förstå hästarna"

FÖRSTUDIE

"Vi stärker barnen självförtroende att kunna rida"

Personalens perspektiv

"Hästarna och djuren i fokus"

"Delaktighet, alla får vara med"

"Personligt bemötande"

"Prestigelöst"

"Gemenskap"

"Gott horsemanship, sättet man behandlar hästar och synen på hästar, djuren har högsta prioritet"

"En positiv och glad stämning bland personal och ryttnare"

"Lång tradition, vi har funnits i 40 år"

"Vi är till för alla människor"

"Även hela familjer är välkomna"

"Att man kan ha olika erfarenhet av ridning hos oss"

"Vi har en verksamhet som folk gillar"

Ungdomsstyrelsens perspektiv

"Naturupplevelsen, en härlig natur med fina ridvägar/skog/åkrar"

"Alla är välkomna, ryttnare, djurintresserade, naturmänniskor"

"Fridfullt och avkopplande, ingen stress"

"Att kunna vara i fred om man vill, det är lugnt och låg ljudnivå"

"Ingen press, ingen tävlar mot varandra och man peppar varandra"

"Man får bra stöd av personal och ryttnare om man mår dåligt "

3.4 KOSTNADER OCH INTÄKTER

Årsredovisning 2020

Årsredovisning för 2020 visar i balansräkningen att verksamheten har tillgångar på cirka 513 tkr. Dessa tillgångar består av anläggningstillgångar (bland annat hästar), omsättningstillgångar (fordring på skattekontot) samt kassa/bank (medel att förfoga över).

FÖRSTUDIE

Föreningens årsredovisning för 2020 visar i resultaträkningen att föreningens intäkter är cirka 1 800 tkr, varav arrangemang/skolor är drygt 500 tkr, erhållna bidrag (arvsfonden mfl) är cirka 1 150 tkr och övriga föreningsintäkter (bland annat medlemsavgifter) är cirka 55 tkr.

Lite detaljer kring intäkterna kopplat till ridning för medlemmar och allmänhet: Medlemmar betalar 500kr per familj och kalenderår, och det kostar 200kr att vara stödmedlem. För lördagsridning kostar det 110 kronor (30 min) eller 220 kronor (60 min). Ett ponnyvarv för barn kostar 25 kr.

Årsredovisningen för 2020 visar i resultaträkningen att föreningens kostnader är cirka 2 320 tkr, varav personalkostnader är cirka 1 300 tkr, arrangemang/skolor är cirka 475 tkr, övriga externa rörelseutgifter (driftkostnader) är cirka 376 tkr, tävling/träning är cirka 35 tkr och lotterier är cirka 19 tkr. Det finns även några andra mindre kostnadsposter.

Detta innebär ett underskott på cirka 539 tkr för året 2020. Då detta var året när pandemin startade så tittar vi även på år 2019 som jämförelse. Detta för att kunna se hur ett "normalår" ser ut

Årsredovisning 2019

Årsredovisning för 2019 visar i balansräkningen att verksamheten har tillgångar på drygt 1 300 tkr. Dessa tillgångar består av anläggningstillgångar (bland annat hästar), omsättningstillgångar (fordring på skattekontot) samt kassa/bank (medel att förfoga över).

Föreningens årsredovisning för 2019 visar i resultaträkningen att föreningens intäkter är cirka 3 200 tkr. Resultatrapporten var annorlunda indelad under 2019 vilket gör det svårt att direkt jämföra varje kostnadstyp. Men det man kan utläsa är att leaderintäkter är cirka 1 120 tkr, ridavgifter grupp är cirka 340 tkr, arvsfonden är cirka 1 180 tkr och försäljning cafeteria är cirka 20 tkr.

Årsredovisningen för 2019 visar i resultaträkningen att föreningens kostnader är cirka 2 030 tkr. Personalkostnader är cirka 1 300 tkr, arrangemang/skolor är cirka 475 tkr, övriga externa rörelseutgifter (driftkostnader) är cirka 376 tkr, tävling/träning är cirka 35 tkr och lotterier är cirka 19 tkr. Det finns även några andra mindre kostnadsposter.

Detta innebär ett överskott på cirka 1 200 tkr för året 2019.

Frågan är om detta kan ses som ett normalår, eller om det huvudsakligen är kostnaderna som ligger på en normalnivå? Intäkterna är framför allt kopplade till två större projekt med extern finansiering.

Utredaren har även tittat på delårsrapporten för jan-juli 2021, och den visar på tillgångar på cirka 330 tkr, intäkter på cirka 1 340 tkr och kostnader på cirka 1 000 tkr. För delårsbokslutet så är det en vinst på cirka 330 tkr. Utredarens bild är att dessa årsredovisningar visar på att det finns stora variationer mellan åren, och att föreningen är starkt beroende av projektmedel för att driva och utveckla sin verksamhet.

4. Verksamhetens tankar om framtiden

Nedan beskrivs verksamhetens tankar om framtiden för stall Bergtorp, baserat på intervjuer med representanter från ungdomsstyrelsen, personalen och styrelsen. Dessa tankar presenteras nedan i form av en sammanfattning av vad samtliga tre målgrupper tänker. Detta då det är relativt små skillnader i tankarna kring framtiden mellan målgrupperna, även om styrelsen och personalen har gett en lite djupare bild av hur verksamheten bör utvecklas i framtiden.

4.1 VERKSAMHET

Det behövs en tydlig plan hur samverkan skall ske mellan föreningen och kommunen, detta skulle möjliggöra en mer långsiktigt hållbar utveckling av verksamheten. En tydlig målbild för samtliga intervjuade är att man behöver mer moderna och välfungerande byggnader för att kunna driva och utveckla verksamheten på lång sikt. Man ser gärna ett nytt ridhus och stall med fler boxar och spiltor för varje häst. Ett nytt ridhus och stall skapar nya förutsättningar för att rida året runt, även när det är som kallast ute eller när marken är lerig på grund av regnet. Även tillgången till redskap och maskiner behöver ses över, samt även markbeläggningen och belysningen utomhus. Om föreningen skulle vilja bli medlemmar i ridsportsförbundet så krävs det att stallarna görs om. Det finns idag en osäkerhet om dagens stall (spiltor och boxar) uppfyller kraven på djurhållning.

De flesta verkar vara överens om att föreningen bör arrendera fastigheten av kommunen, även om det finns en viss oro kring hyresavgifterna på längre sikt. Det upplevs vara en fördel om de kan anpassa sina lokaler efter funktionsnedsättning och regler för djurhållning. En person tyckte dock att föreningen (om det fanns ekonomiska möjligheter) själva skulle äga marken, för att ha mer kontroll över fastigheten. Den gemensamma bilden var att byggnaderna på fastigheten behövde renoveras eller bytas ut. Och att detta sannolikt borde ske i olika steg, i väntan på ett eventuellt nytt stall och ridhus.

De flesta verkar även överens om att det är föreningen som skall driva verksamheten på stallet, men att detta ställer krav på stöd från kommunen och även på extern finansiering för att kunna driva och utveckla verksamheten. Man behöver dock behålla närheten till ungdomarna och ha tydliga och enkla beslutsvägar för verksamheten,

Föreningen behöver hitta samverkan med olika typer av aktörer, aktörer som främjar barn och ungas utveckling. Verksamheten behöver skapa tydliga erbjudande för olika grupper med fokus på ridning och skötsel av hästar och smådjuren. Man behöver även skapa erbjudanden kopplat till aktiviteter kring funktionsnedsättning, grön hälsa/psykisk hälsa, häst med släde som aktivitet, barnkalas, korvgrillning, och företagseven. Verksamheten behöver fortsätta att vara öppen för alla och jobba ännu mer med praktikplatser och LSS. Den befintliga cafeverksamheten behöver utvecklas vidare, här kan det finnas en stor potential till både intäkter och mer spontana besök. Ett förslag var att cafeverksamheten skulle drivas av ungdomarna. Ett förslag på ny aktivitet är att etablera en höghöjdsbana på fastigheten, som ett sätt att hitta nya kundgrupper som vill aktivera sig i naturen. Det kan även vara andra fritidsaktiviteter som föreningen engagerar sig i eller samverkar kring, som bågskytte och mountain-bikes.

Föreningen behöver hitta en stabil och långsiktig finansiering. Man behöver hitta intäktskällor som passar verksamheten, till exempel olika sponsorer. Men man bör inte endast samverka med sponsorer för att få ett ekonomiskt bidrag utan det bör vara en aktiv samverkan mellan parterna. Föreningen behöver även en buffert för allt som kan hända i en verksamhet.

FÖRSTUDIE

4.2 PROJEKT

Föreningen bör fortsätta med att driva projekt och att hitta extern finansiering för utveckling av verksamheten. Planering pågår för ett nytt arvsfondsprojekt med delvis nya målgrupper.

Föreningen bör utveckla och fördjupa samverkan med kommunen kring LSS-platser och skolbesök, med närliggande kommuner, med arbetsförmedlingen kring praktikplatser samt kanske även en separat del med daglig verksamhet. Man kan även se över möjligheten till samarbete med kommunens mobila team för stöd till ungdomar.

Föreningen behöver starta upp ett mer långsiktigt projekt med fokus på ett nytt stall och ridhus. Det finns goda exempel från andra ridskolor (Ekbacken) som byggt ett nytt stall och ridhus med enbart externa medel. Som en del av denna satsning så behöver man renovera vissa av dagens befintliga byggnader, så att dessa blir mer funktionella. Kanske finns det möjlighet att få hjälp från kommunen eller från någon sponsor med en modul som löser vissa av behoven.

4.3 PERSONAL

Det finns idag 2,5 heltidsanställda under projekttiden med arvsfonden. Man behöver hitta en mer långsiktig lösning för att kunna upprätthålla denna personalstyrka eller till och med öka den. Ett förslag som framkom var att anställa en verksamhetschef som har ett ansvar för att skapa ökad struktur, tydligare mål samt en strategisk plan för verksamhetens framtida utveckling. Bilden som flera lyfte fram att det behövs en ökad tydlighet i ansvarsfördelningen mellan personalen, och delvis även ansvarsfördelningen mellan styrelse och personal.

Ungdomsstyrelsen har även fortsatt en viktig uppgift, och här behöver verksamheten vara lyhörda för ungdomarnas behov och synpunkter på framtiden.

4.4 HÄSTAR/MEDLEMMAR

Stallet skulle kunna ha upp till 20 hästar (mot dagens 15), även om uppställningsplatserna dag är begränsningen. Genom att ha 20 hästar så skulle föreningen uppfylla kommunens regelverk för anläggningsstöd, dock måste hästarna passa in i verksamheten.

Föreningen behöver jobba för att få in fler medlemmar och fler uppsittningar per vecka. Föreningen har 275 medlemmar, och cirka 100 uppsittningar. Idag har föreningen cirka 85 ryttare per vecka. Med dagens hästar är detta en lämplig nivå, annars så behöver de fler unga hästar som orkar med flera pass per dag. Många av dagens hästar är lite äldre och dessa behöver bytas ut så småningom.

Föreningen bör se över möjligheterna till fler ridgrupper och fler ridpass. Kanske borde det vara möjligt att rida varje dag och det borde även finnas fler möjligheter för vuxna att rida. Föreningen skulle kunna ha fler uppsittningar per vecka, dock krävs det sannolikt en ytterligare ridlärare och kanske även en ny häst. Verksamheten är relativt omfattande och den kräver idag även en del ideellt arbete.

5. Några goda exempel

Nedan beskrivs två goda exempel från andra ridklubbar/stall som kan fungera som inspiration kring hur stall Bergtorp kan utvecklas. Denna beskrivning är baserat på intervjuer med stallansvariga för respektive klubb, kompletterad med information från ridklubbarnas hemsida.

5.1 JÄRNA RIDSKOLA

De har ett stall som är relativt nybyggt, det var färdigt 2017. De fick mycket inspiration kring bygget från Ågesta och Täby. Det är ett modernt stall med teknikutrymmen, sadelkammare, tvättstuga, handikapptoalett mm. Ridklubben har verksamhet sju dagar i veckan. Exempel på aktiviteter som sker är: handikappridning, barnlektioner, speciallektioner, vuxenridning och kvällslektioner. De har även drop-in dressyr en gång per vecka. Ungdomssektionen jobbar mycket med att arrangera olika aktiviteter.

Ridklubbens fokus är på ungdomar/barn, framför allt är det unga tjejer som rider. Men även ridning för funktionshindrade, t.ex. från olika gruppboenden. De tar även emot vissa skolbesök, och har praktikanter från högstadieskolor.

Det finns idag 30 hästar, och 33 platser i stallet. Det är 10 stora hästar och resten är lite mindre hästar. Det finns 450 medlemmar, och 350 ridningar per vecka. Det är verksamhet varje dag, och sju lektioner per dag. Föräldrar och ridlärare samarbetar (de har inga hjälpledare). En förälder måste närvara när barnen rider. Det är en ideell verksamhet utan vinstsyfte. Det är mycket engagemang från föräldrarna i klubben. De har inga privathästar i stallet just nu.

De har en verksamhetschef, administrationsfunktion och fem ridlärare. Två personer har dubbla roller som ridlärare/stall, eller som administratör/ridlärare.

I det gamla stallet var det 28 stallplatser. Det gamla stallet var utdömt, och valet var att bygga nytt eller att lägga ner verksamheten. Efter en viss tids dialog fick de besked från kommunen att de ville bygga ett nytt stall och ett nytt ridhus. Det tog dock cirka sju år att komma fram till ett nytt stall. Tomten och deras byggnader arrenderas från kommunen. En del av förklaringen till att kommunen ville investera i ett stall var: att föreningen under ett antal år visade på en god ekonomi, att de hade bra verksamhet med god kvalitet samt att de hade en långvarig historik. Klubben hade gått från att ha hyrhästar till att köpa in bra hästar, och satsade mycket på att ha bra utrustning så att det blir kvalitet i alla led. De har även kunnat pekat på behovet av ett nytt stall/ridhus och haft bra argument i dialog med kommunen.

Framgångsfaktorerna för verksamheten har varit ett flertal. De har tydliga roller och en tydlig målbild för verksamheten. Föräldrarna är mycket engagerade. De har bra utbildade instruktörer. De har bra hästar i olika storlekar. De har ordning och reda i verksamheten. De har bra ekonomi, vilket gör att de kan ha personal på heltid (vilket ger större engagemang). De har bra koll på kostnader och intäkter. De har bra dialog med kultur och fritidsförvaltningen i kommunen. De har ett varmt stall. De inspireras av andra lyckosamma stall. De har bra arbetsprocesser. De tog in en expert på att bygga stall som hjälpte till i processen. De har engagerade ledare och god kontinuitet i styrelsen. Viktigt att ha en verksamhet som inte är bidragsberoende. Att de har verksamhet varje dag ger klubben bra intäkter.

Men det finns även vissa utmaningar. De har höga personalkostnader genom att de har fyra ridinstruktörer på heltid, och stora kostnader för inköp av hästar. Det finns en konkurrens om ryttare från andra ridskolor genom ett stort tryck och intresse för ridning. Det är oklart hur hyran ser ut efter 10 år

FÖRSTUDIE

(dvs 2027), de har nu hyresfritt genom att de gick in med en delbetalning för stallet. Det har varit mycket praktiskt att lösa med den nya byggnaden (stallet).

De har cirka 4 miljoner i intäkter per år, varav ridavgifter är cirka 3,5 miljoner, de får även ett mindre bidrag (240 tkr) från Södertälje kommun i form av ett anläggningsstöd för markarbete och snöröjning mm. Kostnaderna är cirka 2 miljoner för personal, och resten är hästinköp och driftskostnader. Kommunen äger marken och byggnaderna, ridklubben arrenderar från kommunen. Ridklubben betalade själv 1,4 miljoner för byggnationen, vilket gjorde att de fick hyresfritt i tio år.

5.2 4H-GÅRDEN VISSMÅLEN

De har verksamhet varje dag, 380 uppsittningar per vecka. För fjorton år sedan tillsattes dagens chef, då hade de 120 elever och gick back med 400 tkr/år under två år. Det gjordes då en stor omorganisation då det fanns behov av förändring. Verksamheten hade då ett fokus på att "släcka bränder" hela tiden, och att försöka skapa aktiviteter och en verksamhet som gav intäkter.

Alla på anläggningar är medlemmar, sedan har de 11 privata hästar som är uppställda hos stallet. De har fem familjedagar om året, med många besökare varje gång. Alla ridgrupper och föräldrar är engagerade kring detta. Vinsten på familjedagarna är cirka 250 tkr per år. De har även vuxna som rider, cirka en tredjedel är vuxna. Det är mest unga tjejer men även killar som rider. Det är ingen tävlingsklubb, utan de behöver hitta andra lösningar för att utmana ryttarna. Under pandemin så hade de en digital auktion med sponsorer som skänkte saker. De bygger mycket relationer med samhället och med olika företag, försöker hitta människor som brinner för ridning och hästar. De åker på en djurturne varje år till äldreboenden i kommunen, då de visar upp får, getter, grisar, katter och kaniner.

Stallet har idag samverkan med grundskolan samt med idrottshögstadiet som har sin specialidrott en gång i veckan. De har även ridningar för funktionshindrade och LSS.

De har en föreståndare för stallet/gården, samt fem 4H-gårdsassistenter/stallpersonal/ridinstruktörer, samt en kanslist. Vissmålen består av två föreningar; Vissmålen 4H och Vissmålen Ridklubb, och de har därmed två styrelser. Det är totalt 14 personer anställda, motsvarande sju personer sammanlagt.

De har cirka 25 hästar som medlemmarna kan rida på. De har ingen spontanridning, dock ponnyridning. De har öppen gård på lördagar för allmänheten och läger på sommaren för medlemmarna. Många blir medlemmar för att kunna delta på lägret.

Under 2018 påbörjades ett visionsarbete, och under 2019-2020 jobbade man inom styrelsen och personal med ett målarbete. Målområden för ridskolan, gården, tävlingar, personal och ekonomi sattes upp. Man beskrev även hur respektive mål skulle följas upp och hur man skulle nå dit. Under 2021 har man aktivt jobbat med kommunen kring en framtida anläggning. I november 2021 togs ett beslut om att kommunen bygger ett nytt stall och ett nytt ridhus, vilket kommer att genomföras under perioden 2023-2025.

Verksamhetens framgångsfaktorer har varit flera: att tänka utanför boxen, att fråga sig vad kunden vill ha (medlemmarna), att vara lyhörd för kundens behov (rida mindre grupper, privatlektioner, mer egentid), att få engagemang hos medlemmarna, vår styrelse och personal (vi-känsla), att få folk att brinna för detta, att ha en drivande ledare, en styrelse som förstår sitt uppdrag (strategiska frågor, vart skall vi gå och inte hur, att hitta kompetent personal, en bra blandning av hästar i form av typ av hästar och ålder på hästar), kontinuitet i styrelsen, att ha tydliga roller (arbetsgivare, personal, medlemmar etc), att jobba med marknadsföring och sociala medier (jätteviktigt),

FÖRSTUDIE

De har under många år byggt upp sin verksamhet och visat att de vill vara en aktiv samhällspartner. De skrev själva ett medborgarförslag om ett nytt ridhus/stall. De hade en kändishoppning där man även bjöd in lokala politiker. De hade en strategi för att visa upp sina kärnvärden, men de hade mycket att förändra för tio år sedan. Personalen får löpande ny kunskap och inspiration.

De utmaningar de har just nu är: en gammal och underdimensionerad anläggning, lång kö för att bli medlem, höga personalkostnader (så det gäller att ha rätt personal), under pandemin blir marginalerna mycket mindre, för liten volym på ridning (just nu)

Antalet uppsittningar ger föreningen mest intäkter. Det gäller att ha rätt antal hästar och rätt typ av hästar. Nu har de rätt hästar som kan jobba tillräckligt många timmar. Medlemsavgiften är 300 kronor per år. Aktiviteterna ger dem de största intäkterna. Totalt är det cirka 4,5 mkr i omsättning, intäkter för uppsittning är cirka 3 mkr, anläggningsbidrag och aktiviteter från kommunen cirka 300 tkr, samt även intäkter från sponsorer, EU-stöd, lok-stöd från riksidrottsförbundet. Kostnaderna per år är 2,6 mkr för personal, plus drift och underhåll. Dagens byggnad äger kommunen, men de har ett jordbruksarrende vilket gör att de själva står för allt underhåll. De har en stabil ekonomi, men skulle behöva öka volymen på ridningar.

6. Utredarens förslag till olika vägar framåt

Nedan ger utredaren några förslag på möjliga vägar framåt, och fördelar respektive nackdelar med respektive scenario. Detta kapitel är baserat på utredarens sammanvägda analys av verksamhetens syn på nuläge och framtid samt inspiration från de två goda exemplen från andra ridklubbar. Förstudiens förslag pekar ut en riktning för verksamheten där en tätortsnära ridanläggning kan utveckla nya fritidsaktiviteter och bredda utbudet som mötesplats för allmänheten. Detta kapitel avslutas med en rekommendation kring vilket scenario som föreningen bör välja, sammanfattande reflektioner kring resultatet samt ett förslag till aktiviteter som kan/bör genomföras för att stödja en positiv utveckling av föreningen.

6.1 SCENARIO A

Beskrivning: Verksamheten bedrivs på samma nivå som tidigare med skolbesök⁴, projekt kring praktikplatser och ungdomar, ridskola samt smådjur, inga stora investeringar görs i byggnader eller för verksamhetens utveckling. Föreningen arrenderar marken av kommunen, men inget direkt underhåll görs av byggnaderna från kommunens sida. Föreningen ansvarar för driften av den löpande verksamheten.

Budget mm: Budgeten för detta alternativ är samma som för dagens verksamhet. Beroende på vilken extern finansiering (via projekt) som blir möjlig för de närmaste åren, så kommer detta dock att påverka vilka intäkter och kostnader som blir möjliga. En viss upprustning av stallet kommer att behövas för att säkerställa att man uppfyller kraven på djurhållning. Det kan även behövas viss upprustning av andra byggnader för att bli mer bekväma för ryttare och personal. Utan extern finansiering kommer verksamheten att behöva minska sina personalkostnader markant jämfört med under 2019 och 2020. Bedömningen är att antalet uppsittningar per vecka ligger kvar på cirka 100 per vecka, och att stallet fortsätter att ha femton hästar där många av dessa är lite äldre. Antalet medlemmar ligger under en period kvar på cirka 275 stycken, men antalet skulle kunna minska en del om medlemmarna vill se en mer expansiv utveckling av verksamheten. Risken finns även att intresset för att stå i kö minskar, då utrymmet att kunna ta emot nya ryttare blir relativt litet.

Fördelar med detta scenario: Detta scenario ställer inte några krav på några stora förändringar av verksamheten. Man kan sannolikt fortsätta med dagens volymer av ryttare och uppsittningar per vecka.

Nackdelar med detta scenario: Med detta scenario så kommer verksamheten inte att kunna växa i någon större utsträckning eller ta något större steg när det gäller den långsiktiga utvecklingen. Man behöver ändå göra en viss upprustning av stallet och eventuellt även av andra byggnader för att nå en viss minimistandard. Engagemanget från ryttare och personal kan minska om man inte gör några större utvecklingsorienterade insatser. Man är beroende av extern finansiering för att upprätthålla dagens personalstyrka och dagens verksamhet.

Utredarens rekommendation: Detta scenario bör inte väljas då det inte främjar en långsiktig utveckling

4 Skolbesöken genererar dock inte några intäkter från Södertälje kommuns skolor, eventuellt så kan vissa friskolor betala för att göra skolbesök på stallet

FÖRSTUDIE

av föreningens verksamhet.

6.2 SCENARIO B

Beskrivning: Verksamheten utvecklas inom flera områden såsom ett mer aktivt arbete med praktikplatser, skolbesök, psykisk ohälsa samt en utveckling av ridverksamheten. Föreningen arbetar mer aktivt med att formalisera samverkan (skriva avtal) med olika samhällsaktörer. Investeringar görs i byggnader på fastigheten (antingen genom upprustning av befintliga byggnader eller genom uppsättning av nya byggnader/moduler). Finansiering för denna investering kommer dels från kommunen (som en del av deras ansvar för fastigheten som arrenderas till föreningen), dels från föreningens egna kassa samt från externa projektmedel eller sponsorer. Finansiering saknas dock för att bygga ett nytt ridhus. Föreningen arrenderar marken av kommunen, och visst underhåll görs av byggnaderna från kommunens sida. Föreningen ansvarar för driften av den löpande verksamheten.

Budget mm: Dessa parallella aktiviteter och samarbeten ökar de externa intäkterna, och förhoppningsvis så kan det även innebära mer formaliserade relationer till samverkande aktörer. Fortfarande är man beroende av externa projektmedel för att bibehålla dagens personalstyrka, men om man har "flera ben att stå på" så är föreningen bättre rustad för att ha en viss miniminivå när det gäller aktiviteter och kontinuerlig verksamhet. För att investera i upprustning av befintliga byggnader eller att upprätta nya byggnader/moduler så behövs sannolikt en kombination av insatser för att klara finansieringen. Här får man undersöka möjligheten att kommunen tar ett större ansvar för upprustningen av de byggnaderna som finns på fastigheten som arrenderas. Bedömningen är att antalet uppsittningar per vecka ligger kvar på cirka 100 per vecka, och att stallet fortsätter att ha femton hästar där flera av dessa är lite äldre. Antalet medlemmar ligger kvar på cirka 275 stycken, men skulle även kunna öka något om det finns fler aktiviteter och fler ridpass att välja bland. Intresset för att stå i kö kvarstår, och skulle även kunna öka om man ser en viss positiv utveckling av verksamhetens innehåll och byggnaderna.

Fördelar med detta scenario: Flera parallella områden av insatser innebär flera möjliga intäktskällor till föreningen. En mer formaliserad samverkan med olika aktörer skapar en ökad långsiktighet och en mer förutsägbart nivå av samverkan. Det behövs inga stora investeringar för att genomföra detta scenario, men det kräver en nära dialog med kommunen och med övriga samhällsaktörer. Detta scenario innebär en viss kvalitetshöjning när det gäller stallet och vissa av byggnaderna på fastigheten. Det kan även vara positivt för föreningens varumärke att satsa på en bredare verksamhet och att ha mer funktionella byggnader. Personal och ryttare ser sannolikt positivt på att verksamhetens utvecklas, och förutsättningarna för att bedriva en bra verksamhet ökar genom upprustade byggnader.

Nackdelar med detta scenario: Detta kräver ett aktivt arbete för att hitta samarbeten med kommunen och andra aktörer, och att kunna formalisera detta samarbete i olika avtal. Det kan dock bli en form av moment 22, där man behöver tillräckliga personalresurser för att driva en bra verksamhet samtidigt som man har svårt att få till nya samarbeten (och kunna rekrytera) på grund att man inte har en tillräckligt solid verksamhet och verksamheten kan kännas för "skör". Detta scenario kräver även att kommunen vill ta ett större ansvar för förvaltningen av byggnaderna, att föreningen själva kan finansiera delar av detta, och att föreningen även hittar extern finansiering som kan användas för detta ändamål. Detta scenario innebär inte att ridverksamheten kan öka i någon större utsträckning.

Utredarens rekommendation: Detta scenario är ett bättre alternativ än scenario A. Det skulle höja kvalitetsnivån på verksamheten, men inte skapa utrymme för någon större utvidgning av ridverksamheten då inget nytt stall byggs. Denna scenario rekommenderas därmed ej.

FÖRSTUDIE

6.3 SCENARIO C

Beskrivning: Verksamheten utvecklas inom flera områden såsom ett mer aktivt arbete med praktikplatser, skolbesök, psykisk ohälsa samt en utveckling av ridverksamheten. Föreningen startar ett aktivt arbete med att kvalitetssäkra verksamhetens olika delar, som ett led i ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Detta scenario sker i två faser, i en första fas genom investeringar i delar av byggnaderna på fastigheten (antingen genom upprustning av befintliga byggnader eller genom uppsättning av nya byggnader/moduler). Finansiering för denna investering kommer dels från kommunen, dels från föreningens egna kassa samt från externa projektmedel. Föreningen arrenderar marken av kommunen, och visst underhåll görs av byggnaderna från kommunens sida. Föreningen ansvarar för driften av den löpande verksamheten. I en andra fas så förbereds utvecklingen och byggnationen av ett helt nytt ridhus och stall. Denna del av investeringen kommer dels från kommunen, dels från föreningens kassa, dels från externa projektmedel och dels från externa sponsorer.

Budget mm: Dessa parallella aktiviteter och samarbeten ökar de externa intäkterna, och förhoppningsvis så kan det även innebära mer formaliserade relationer till olika samverkande aktörer. Fortfarande är man beroende av externa projektmedel för att bibehålla dagens personalstyrka, men om man har "flera ben att stå på" så är föreningen bättre rustad för att ha en viss miniminivå när det gäller aktiviteter och kontinuerlig verksamhet. För att investera i upprustning av befintliga byggnader eller att upprätta nya byggnader/moduler så behövs sannolikt en kombination av insatser för att klara finansieringen. Här krävs en nära dialog med kommunen för att jobba fram en långsiktig plan för stall Bergtorp, och för att säkerställa en budget för byggnation av ett nytt ridhus och stall på fastigheten.

I den första fasen så är bedömningen att antalet uppsittningar per vecka ligger kvar på cirka 100 per vecka, och att stallet fortsätter att ha femton hästar. Genom ett ökat fokus på utvecklingsarbete med höjd kvalitet så börjar man stegvis att byta ut de äldre hästarna mot yngre och starkare hästar som klarar mer vikt. Antalet medlemmar ligger kvar på cirka 275 stycken, men skulle även kunna öka något om det finns fler aktiviteter och fler ridpass att välja bland. Intresset för att stå i kö kvarstår, och skulle även kunna öka då man ser en viss positiv utveckling av verksamhetens innehåll och byggnader.

I den andra fasen så behöver man tillsätta en projektledare (det kan även vara verksamhetschefen) för att fungera som bollplank med kommunen, arkitekter, finansörer och andra myndigheter. Det är svårt att säga vilken volym som man skulle kunna nå när det gäller hästar, uppsittningar och medlemmar. Men det är inte osannolikt att det blir något liknande som för Järna ridskola när de byggde sitt nya ridhus och stall. När det nya stallet och ridhuset är klar så skulle det kunna innebära cirka 30 hästar, 450 medlemmar och upp till 350 ridningar per vecka. Det skulle dock kräva att man har verksamhet varje dag, och upp till sju lektioner per dag. Detta kräver även att man säkerställer att det finns avtal om långsiktig samarbeten med olika offentliga aktörer, att man har tillräckligt mycket medlemsintäkter och att man därmed har ekonomiska resurser för att ha en stabil personalgrupp.

Fördelar med detta scenario: En positiv utveckling som sker i två faser. I den första fasen utvecklas flera parallella områden av insatser vilket innebär flera möjliga intäktskällor till föreningen. En mer formaliserad samverkan med olika aktörer skapar en ökad långsiktighet och en mer förutsägbar nivå av samverkan. Ett ökat fokus på kvalitet skapar förutsättningar för en starkare och mer långsiktig budget för verksamheten, samtidigt som det förstärker varumärket för stallet. Det behövs inga stora investeringar för att genomföra den första fasen av detta scenario, men det kräver en nära dialog med kommunen och med övriga samhällsaktörer. Detta scenario innebär en viss kvalitetshöjning när det gäller stallet och vissa av byggnaderna på fastigheten. Det kan även vara positivt för föreningens varumärke att satsa på en bredare verksamhet och att ha mer funktionella byggnader. Personal och ryttare ser sannolikt positivt på att verksamhetens utvecklas, och förutsättningarna för att bedriva en bra

FÖRSTUDIE

verksamhet ökar genom upprustade byggnader. I den andra fasen så skapas förutsättningar för en rejäl utvidgning av verksamheten och en markant kvalitetshöjning. Genom att en överenskommelse görs med kommunen kring en långsiktig plan, så innebär det sannolikt ett ökat intresse för olika aktörer att samverka med föreningen.

Nackdelar med detta scenario: Detta kräver ett aktivt arbete för att hitta samarbeten med kommunen och andra aktörer, och att kunna formalisera detta samarbete i olika avtal. Detta scenario kräver även att kommunen vill ta ett helhetsgrepp kring framtiden för stall Bergtorp. Föreningen och kommunen behöver komma överens om upplägget och tidsplanen för en viss initial upprustning av byggnader och planeringen för skapandet av ett nytt stall och ridhus. Föreningen behöver själva finansiera delar av detta, och behöver även hitta extern finansiering som kan användas för detta ändamål.

Utredarens rekommendation: Detta scenario är ett bättre alternativ än scenario B. Det skulle höja kvalitetsnivån på verksamheten, och även skapa utrymme för en långsiktig utvidgning av ridverksamheten då även ett nytt stall och ridhus byggs. Detta scenario bör väljas, då det är den mest långsiktiga lösningen för föreningens utveckling.

Denna förstudie uppfyller bägge delarna av sitt syfte. Dels att förstudien skall att vara ett bra kunskapsunderlag för dialogen med Södertälje kommun och andra intressenter, och kunna planera för framtiden. Denna förstudie ger även kunskap kring hur en tätortsnära ridanläggning kan utveckla nya fritidsaktiviteter och bredda utbudet som mötesplats för allmänheten.

En slutsats från förstudien är att det finns många fördelar med utveckla en ny ridanläggning och ett nytt ridhus. Genom att ha moderna spiltor samt lektionssalar inomhus så kan verksamheten växa, och utvecklas både innehållsmässigt och strukturmässigt. Det skulle innebära en stor förändring för föreningen samt lösa många problem om man får väl fungerande uppbindningsspiltor för hästarna i lösdrift. Även antalet uppsittningar skulle kunna öka markant då verksamheten inte blir så säsong- och väderberoende. Vilket ger fler människor möjligheten att få börja rida , då köerna är långa hos alla ridskolor.

Fler målgrupper skulle kunna få ta del av den underbara lantliga miljön genom att nuvarande klubbstuga skulle kunna öppnas upp för allmänheten, då ridelever och personal kommer att vara i nya anläggningen. Klubbstugan kan då ha öppet café för allmänheten , samt bjuda in besökare från exempelvis pensionärsgrupper, dagliga verksamheter , kultur- och fritidsföreningar samt mer spontana besökare som är ute och vandrar med sina barn eller med hunden. Genom att frigöra klubbstugan till allmänheten så underlättar detta för barnfamiljer och andra friluftsmänniskor som vill vandra genom skogen till föreningens öppna gård. Dessa besökare kan då se på djuren och samtidigt ha en värmestuga att gå in i.

Att göra lista kopplat till detta scenario: Det finns ett antal aktiviteter som föreningen bör initiera som skulle stödja en positiv utveckling. Det är aktiviteter som skulle stärka föreningens organisation, effektivitet och varumärke. Beroende på utvecklingen i föreningen så kan man välja delar av dessa aktiviteter eller gå igenom listan som helhet. Denna så kallade Att göra-lista kan göras lång, men förslagsvis så kan man börja med följande moment:

- Ta fram en strategisk plan för att kunna implementera scenario C, samt en vision för framtiden
- Initiera en kontakt med Södertälje kommun för att diskutera framtiden för stall Bergtorp
- Analysera dagens verksamhet och dess aktiviteter, ta fram en utvecklingsplan för olika aktiviteter
- Fundera på vilken personalstyrka som behövs för fas 1 och fas 2, och roller/kompetenser som behövs

FÖRSTUDIE

- Skapa en tydlig roll och ansvarsfördelning bland personal och mellan personal och styrelse
- Initiera ett kontinuerligt kvalitetsarbete inom verksamheten med bra strukturer och tydliga processer
- Utveckla verksamheten med ett ökat fokus på kostnader/intäkter
- Arbeta mer strategiskt med marknadsföring och kommunikation av verksamheten
- Initiera kontakter med möjliga samverkansparter (kommunala skolor, LSS, Arbetsförmedlingen)
- Se över förutsättningarna till olika projekt för att utveckla verksamheten
- Låt er inspireras av andra stall som gjort en liknande förändring
- Se över förutsättningarna för finansiering av fas 1 och fas 2 av detta scenario

7. Källförteckning

Intervjupersoner inom verksamheten

Ci Hyvättinen, ungdomsstyrelsen, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Ida Nilsson, ungdomsstyrelsen, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Jeanette Odelius, ordförande, Tälje skog och ungdom, 8 oktober 2021

Jenny Ekman, personal, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Jenny T Larsson, ledamot i styrelsen, Tälje skog och ungdom, 29 oktober 2021

Mia Olzon, personal, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Olivia Malkey, ungdomsstyrelsen, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Sara Ekman, sekreterare i styrelsen, Tälje skog och ungdom, 6 oktober 2021

Weronika Öberg, personal samt ledamot i styrelsen, Tälje skog och ungdom, 13 oktober 2021

Övriga intervjuer och underlag

Avsiktsförklaring om samarbete mellan Södertälje kommun och Tälje skog och ungdom, 2018

Distansmöte med kultur och fritidsförvaltningen inom Södertälje kommun, 20 september 2021

Studiebesök hos Järna Ridklubb, verksamhetschef Carina Berg, 3 november 2021

Studiebesök/distansintervju med 4H-gården Vissmålen, ridskolechef Maria Stigson, 22 november 2021

Tjänsteskrivelse KS 14/130, Södertälje kommun, 2014

8. Bilagor

Bilaga 1, dokumentation från workshop med personal och ordförande den 13 september 2021

Bilaga 2, dokumentation från workshop med ungdomsstyrelsen den 13 oktober 2021

Bilaga 3, dokumentation från workshop med styrelsen den 13 februari 2022

Skandinavisk Samhällsanalys